

Rigsdagstidende.

1850.

Forhandlingerne paa Folkethinget. **N** 227.

63de Møde.

Torsdagen den 25de April.

(Forts.)

Indenrigsministeren (forts.): Det maa imidlertid erindres, at de tidligere Lovforslag ere udarbejdede under rolige Forhold, men at der netop nu er Anledning til at være meget forstigtig med Alt, hvad der kan røkke Crediten. Den ærede Ordfører sagde, at, naar Panthaverne vilde sikke sig Andeel i Bederlaget, saa behøvede de kun at opstige de Prioriteter, de havde indestaaende i Eiendommen, og det vilde være en Bei, ad hvilken de nok vilde vide at skaffe sig Andeel i Bederlagssummen. Det er vistnok sandt, men jeg troer, at det vilde være en høist sørgelig Bei. Jeg har nemlig havt Anledning til at erfare — og det netop i de senere Maaneder, at der findes en høist sørgelig Lyst til at opstige Capitaler, som ere udsatte, navnlig i Jylland, af Grunde, som vistnok, naar Vedkommende kjendte Forholdene, ingenlunde vilde vise sig at være tilstrækkelige. Men Factum er klart; der opsiges flere Capitaler end det paa nogen Maade kan være ønskeligt, og navnlig i Jylland; og jeg troer derfor ikke, at man skal gjøre nogensomhelst Foranstaltning, som kan indeholde et Motiv, mere for Panthaverne til at opstige Capitaler. Derimod troer jeg, at, naar det af Udvalgets andre Medlemmer stillede Forslag, hvorefter Obligationerne ikke kunne udleveres, uden at Panthaverne dertil give deres Samtykke, gaaer igjennem, vil dette være en Forholdsregel, som væsentligt vil bidrage til at have Crediten; idet den særdeles Omhu, som derved vises Panthavernes Interesse, endnu mere vil afholde dem fra at opstige deres Capitaler, hvilket vistnok ofte skeer formedelst Ubekjendtskab med Forholdene, men undertiden ogsaa sigter til at fremvinge en høiere Rente; thi det er mig bekjendt, at dette ogsaa har været Tilfældet. Jeg troer

heller ikke, at der vil fremkomme væsentlige praktiske Forvillinger deraf; thi hvad kan Panthaveren fordrø, hvad kan han gjøre til Betingelse for det Samtykke, som for Finantsministeriet skal godtgjøres at være erhvervet, forinden Bederlagsobligationerne udleveres? Han kan i det Høieste fordrø, at Obligationen skal forsynes med Paategning om den Fordring, han har indestaaende i Eiendommen; og hvis Obligationseieren heller vil undgaae en saadan Paategning, kan han jo underhaanden træffe et Arrangement med Panthaveren, hvilket dog i Reglen vil være mindre ødelæggende for ham, end at Panthaveren, fordi han ikke havde nogen anden Bei til at sikke sig nogen Fordeel af Bederlagsobligationerne, skulde gaae hen at opstige den Fordring, han har indestaaende i Eiendommen. Jeg troer heller ikke, at det kan være nogen Indvending, at dette Forslag kun gjælder Obligationerne, men ikke udstrækker sig til de Pengesummer, der udbetales contant; thi Forslaget har jo kun sin Gyldighed, naar Foranstaltningen fremtræder som en saadan, der væsentlig røkker Eiendommens Værdi; men, hvor Bederlaget bliver udbetalt contant, kan Gjensstanden ialtsald ikke være meget betydelig. Jeg kan heller ikke antage, som den ærede Ordfører bemærkede, at Bestyrelserne af offentlige Stiftelser paa nogen Maade vilde misbruge den Bestemmelse, som her staaer. De vilde vistnok i de enkelte Tilfælde ikke gjøre Brug af denne Bestemmelse, uden hvor de have særegne Grunde til at tvivle om, at den Sikkerhed, som haves, i og for sig er fyldestgjørende. Den vil maasske i enkelte Tilfælde blive benyttet; men at gjøre den til almindelig Regel, vilde vistnok ikke sømme sig for den Omhu, som Bestyrelsen af offentlige Stiftelser ogsaa bør have for deres Debitorer; thi det kan jo ingenlunde ligge i deres Forpligtelse mod de offentlige Stiftelser, at de skulde iagttage no-